

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА БІОРІЗНОМАНІТТЯ»

Компонента освітньої програми – *вибіркова* (4 кредити)

Освітньо-професійна програма	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Спеціальність	014.05 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»
Галузь знань	01 – Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача	Решетюк Олесь Володимирівна, к.б.н., доцент кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності https://botany.chnu.edu.ua/kolektiv-kafedry/reshetiuk-olesia-volodymyrivna/
Контактний тел.	+38 (037) 53 12 52
E-mail:	o.reshtyuk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=303
Консультації	вівторок, з 15.00 до 17.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни: Основним завданням дисципліни є формування у майбутніх вчителів біології загальноосвітніх навчальних закладів активної життєвої позиції щодо охорони, збереження та відновлення біорізноманіття, вміння застосовувати знання та вміння у виробничій та навчальній діяльності. Особливу увагу приділено оволодінню методами аналізу і оцінки різноманіття на різних рівнях організації біологічних систем, в тому числі для екологічного моніторингу, розгляду основних стратегій і конкретних заходів по збереженню і відновленню біорізноманіття.

Курс базується на матеріалі біології, ботаніки, геоботаніки, зоології, екології, фізіології рослин. Набуті знання дають базові знання для роботи вчителя-біолога загальноосвітніх закладів освіти, використовуються при вивченні таких дисциплін, як Фізіологія та біохімія рослин, Екологія, Корисні рослини та фітооздоровлення, Біоетика та біобезпека, Квазіпрофесійна діяльність зі спеціальності, виконанні курсових робіт.

Мета навчальної дисципліни: сформувати загальні уявлення про біорізноманіття (його рівні), інтегрувавши раніше набуті студентами знання з інших біологічних дисциплін; отримати основи знань про базові концепції у вивченні біорізноманіття та практичні навички його збереження та охорони.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. НАУКОВІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ	
Тема 1	Поняття про охорону біорізноманіття, його сутність, структура, роль та значення
Тема 2	Головні загрози та проблеми охорони біорізноманіття
Тема 3	Правова основа охорони та збереження біорізноманіття
Тема 4	Збереження біорізноманіття на популяційному, видовому рівнях, в угрупованнях та агроландшафтах. Етичні аспекти збереження
Тема 5	Червоні книги та їх переліки. Категорії раритетної флори та фауни, критерії їх виділення. Національні програми збереження біорізноманіття
Тема 6	Вивчення, охорона та відтворення біорізноманіття у мережі природно-

	охоронних територій: світовий та український досвід. Екомережа та її значення для збереження біорізноманіття
МОДУЛЬ 2. БІОРИЗНОМАНІТТЯ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН, МЕТОДИ ЙОГО ОЦІНКИ ТА ОХОРОНИ	
Тема 7	Проблема охорони біорізноманіття України
Тема 8	Зональне поширення та регіональні особливості трапляння раритетних видів
Тема 9	Методологія дослідження та моніторингу раритетних видів
Тема 10	Методологія оцінювання та охорони рідкісних видів. Методи оцінювання біорізноманіття. Заходи та методи охорони біорізноманіття

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Форми організації навчальної роботи

- загальні (групові/індивідуальні, аудиторні/поза аудиторні);
- конкретні (лекції, семінарські/практичні заняття, навчальна екскурсія, індивідуальна/групова консультація, виконання самостійних / індивідуальних дослідницьких завдань)

Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні: пояснювально-ілюстративний (лекція, семінар, розповідь, обговорення в групі)
- наочні: ілюстрація зображень, гербарних та живих зразків рослин; презентації; використання навчального обладнання, матеріалів;
- практичні;

Методи стимулювання і мотивації навчання: проблемно-пошукові методи; навчальні дискусії; аналіз проблемних ситуацій

Методи контролю і самоконтролю у навчанні: усний/письмовий контроль; самоконтроль

Освітні технології навчання: проблемного навчання; кооперативного навчання; розвивального навчання; особистісно-орієнтованого навчання; інтерактивного навчання; проектного навчання; критичного навчання

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: проводиться під час проведення семінарських/ практичних занять і самостійної роботи. Має на меті перевірку теоретичних знань та рівня підготовки студента до виконання конкретного прикладного завдання. Форми і засоби діагностики поточного контролю: оцінювання практичних і самостійних робіт, тестування, оцінювання індивідуальних завдань, письмове й усне опитування. *Форма поточного контролю – усна чи письмова (тестування, контрольна робота, лабораторна робота, відповідь студента та ін.).*

Підсумковий контроль – проводиться з метою оцінки й узагальнення результатів. Форма підсумкового контролю – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо

Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets_koho-natsionalnoho-universytetu.pdf
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwwb/polozhennia-chnu-pro-plahi_at-2023plusdodatky-31102023.pdf

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Біорізноманіття: екологічні аспекти: курс лекцій для здобувачів третього рівня вищої освіти зі спеціальності 101 Екологія/Київ: НУБіП України, 2021. 160 с. URL: <https://dglib.nubip.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e671480e-d170-4dc0-9042-9bdce7c8086b/content>
2. Загальне природоохоронне законодавство. URL: <https://cern.com.ua/prirodoohrannoe-zakonodatelstvo/zagalne-prirodoohoronnezakonodavs/>
3. Заповідна справа в Україні. Навчальний посібник./ За ред. М.Д. Гродзинського, М.П. Стеценка. К.: Географіка, 2003. 306 с. URL: <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Zapovidna-sprava-2003-book.pdf>
4. Основні міжнародно-правові акти у сфері охорони довкілля за участі України. URL: <https://epl.org.ua/law-posts/osnovni-mizhnarodno-pravovi-akty-u-sferi-okhorony-dovkillia-za-uchasti-ukrainy/>
5. Стратегія біорізноманіття ЄС до 2030 року: Повернення природи у наше життя. URL: <https://uncg.org.ua/strategiia-bioriznomanittia-ies-do-2030-roku-povernennia-pryrody-v-nashe-zhyttia/>
6. IUCN Red List of Threatened Species. URL: <http://www.iucnredlist.org/>
7. Текст та Додатки Бернської конвенції. URL: <http://conventions.coe.int/treaty/en/Treaties/Html/104.htm>
8. Фіторесурсознавство: методичні рекомендації до практикуму / О.С. Абдулоєва, О.І. Блінкова. К.: 2016. 163 с. URL: https://12f5b920-8262-bac7-2b6f-c6eccc238a.filesusr.com/ugd/7c080b_387e056ec2504830abd9324ba064726b.pdf
9. Червона книга України. URL: https://redbook-ua.org/page/interesting#google_vignette

*Детальна інформація щодо вивчення курсу «Охорона біорізноманіття» висвітлена у
робочій програмі навчальної дисципліни
[покликання на робочу програму навчальної дисципліни,
що розміщена на сайті кафедри](#)*